

Szerkesztői szállítás

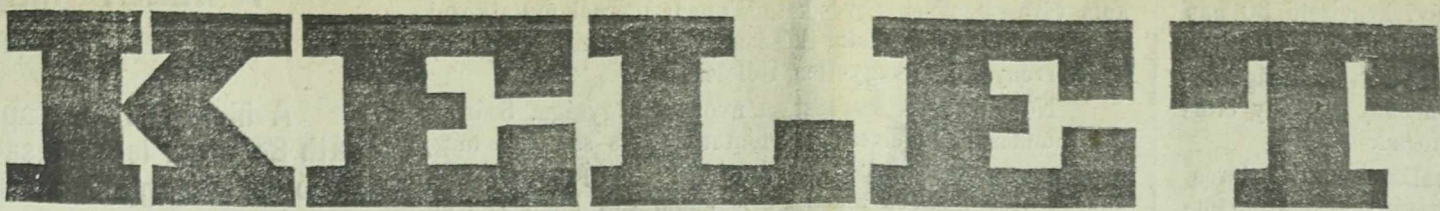
Belső-kiadályozás 21. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adatkak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 32. Haasensteint és Vogelnál (Neuer Markt 11.). Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsebet-tér 9. szám emelet.)

„KELET“

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt.	Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt.	Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

Választási törvény és census.

XIV.

(D.) Rendszerint a felsőház pairek, lordok háza, senatus, birodalmi tanács stb. népességére nézve egy viszonylik az alsóházhoz, mint egy a kettőhöz, azaz népessége félannyi körül áll. Angliában igaz, hogy nem épen áll ez arány, mert ott a felsőház 448, az alsóház pedig 658 tagból áll; de ez régi institutio. Belgiumban a képviselőháznak 95, a senatusnak 47, Görögországban a képviselőháznak 80, a senatusnak 40, Franciaországban amannak 261, a senatusnak 150, Hollandiában a képviselőháznak 59, a felső kamarának 30 tagja van stb.

Az általános irány tehát az, hogy a felsőházi tagok száma félannyi legyen, mint a képviselőházaké, és ez arányt elfogadva: nézetünk szerint minden négy választókerületből egy felsőházi képviselő lenne választandó az ottani nagyobb birtokosok által, oly móddal, hogy a legnagyobb censusuaktól kezdve lemenőleg minden választókerületből 40—50 választó hivatnék meg, mint nagyobb birtoku választó, s a négy választókerület összes ily nagyobb birtoku választói együtt választanának egy képviselőt a felsőházba.

E lenne a nagyobb birtokosi választás censusának kulcsa; kétségen kívül hisszük, hogy a választás ezen módozatával ösintézményeink szellemének s a kor követelményeinek is sokkal inkább megfelelő rendszert állítanánk fel, mint a mit kihozna az, ha a felsőház tagjait a megyebizottmányok választanák.

Igy a választókerületekből, s illetőleg a városokból egy negyed annyi felsőházi képviselő kerülne ki, mint az összes nép által választott alsóházi képviselők.

A városok szintén e kulcs szerint választanák felsőházi képviselőiket, egyet választván oly város vagy annyi város együtt, a mely vagy a mennyi négy alsóházi képviselő választására jogosítva van.

Ezen közvetlenül a nagyobb birtok és vagyon által választott felsőházi képviselők tennék a felsőház létszámának fele részét, egy negyed részét tennék a képviselőház által s tagjai közül a felsőházba megválasztott küldöttek; a negyedik egy negyed részt pedig az államszolgálatban tapasztalatokat és érdemeket szerzettékből élethossziglan kinevezett pairek vagy senatorok, és a főpapságból gyűlésenként meghívott királyi hivatalosak.

Ezen rendszer által a felsőházban az ország legfontosabb tényezői, elemei továbbra is képviselve lennének; a választókerületek vagyonosabb választói bevinnék oda a nagyobb birtokot, a városi választók az ipart, kereskedést; a senatorok s papság képviselnék a vallás, tudomány és nevelés érdekeit.

És ez apparatus az államra lényeges terheket sem hárítana, mert a nagyobb birtokosok által választott képviselők napi díjait fizethetnék rovatál útján a nagyobb birtokos választók, úgy, a mint fizette régen a nemesség a képviselőket, aképp rendszeresítve ezt, hogy a napidíjakat előlegezné az állam, s a kiróvást és beszédét is végrehajtáná.

A senatorok valószínűleg rendes évjáradékokkal lennének ugyan ellátva, de fizetésüket igen magasra fokozni nem kellene; s e mellett állásukban mindvégig nélkülözhetnék azon kiadást, mit pensiójukra, mint hivatalnokoknál, elvégre az állampénztár rendszerint kiadni kénytelen. Annnyival mindenesetre

kevesebb lenne a pensionatus, kiknek az ország semmi hasznát sem veszi.

A képviselőház küldöttjei rendes képviselői illetményöket vennék s így az országra újabb teher miattuk nem háramlának; a főpapság*) pedig oly dús van nálunk dotálva, hogy a felsőházbani részvéteért fizetésre, napidíjra nem is gondol s sokkal fontosabb reá nézve a jog és befolyás, hogysem azért még honoráltatni is óhajthatna.

Meg vagyunk győződve, hogy valamikép a képviselőház tagjainak választására befolyó censusok és közvetőleges választók cathegoriáinak megállapítása s az Erdélyben gyakorolt census kulcsa kielégítőleg felelne meg a kor democraticus követelményeinek, úgy a felsőháznak oly irányu szervezése, a mint mi azt vázlatilag felállítottuk, a mellett, hogy alapjaiban a hagyományos institutiók követelményeinek szintugy, mint a modern alkotmányokba jelentkező s általunk is érintett felfogásoknak megfelelne, és élesterős elemekre fektetné felsőházunkat; nem kellene, mint mostan, körlevelekkel fogdosni, gyűjteni össze egyes kérdések eldöntésére a felsőház tagjait, nem történnék az, hogy sokszor csaknem üres teremben láttatnak el az évszázadokra kihatható törvényhozási kérdések, oly tagjai lennének a felsőháznak, a kik csakis annak és kötelességből tagjai, kik tárgyalásain jelen lenni mindig kötelesek, kiknek hivatásuk az, hogy törvényhozók legyenek, s kik e mellett oly elemeit képeznék a törvényhozásnak, a mely úgy az alulról, mint a felülről jövő pressióknak ellentállani, valamint a kívülről s belülről kerekedhető viharok közt magukat rendületlenül helyükön megtartani képesek és erősek lehetnének; a bizalom fényve lenne körülöttük, a mit a legtehetségesebb rétegek választása s a haza szolgálatában tett érdemek kölcsönöznének nekiük, s így ők csak emelhetnék a törvényhozás tekintélyét, s oly alkalmakkal, midőn az alsóház által megállított törvényeket el nem fogadhatnák, oly tekintély szólna föl bennök, a mely a nép képviselőinek semmi esetre nem praejudicálna, miután nem valamely esetlegesség, hanem a kormányzat és közvélemény legfontosabb tényezőitől bírnák mandatuimaikat, s nemcsak magok szólanának, de egyszersmind hátuk mögött állana azoknak erkölcsi ereje, a kiktől megbízatásukat vették.

Meglehet ez eszmék s nézetek elhangzanak a pusztában, meglehet egyes részletei termő földre hullanak; ha észlelődéseink mindig csak a bizonyos siker reményétől lennének feltételezve, úgy igen hamar reá jönénk a török közmondásra, hogy hallgatni arany; az emberi gondolatnak azonban csak az adja értékét, ha forgalomba hozatik. Az eszme eszméket kelt, s gyakran egy gondolatcsirából a legfontosabb institutio terebély fája sarjadzik fel. Mindenesetre eszmecseréinknek annyi haszna van, hogy egymással szellemileg érintkezünk.

BELFÖLD.

Honvédelemkűnnep Sepsi-Szentgyörgyön, június 4-dikén.

(N.) Sepsi-Szent-György mellett, az Olt feleit, a szép mezőn 400 honfi alussza örök álmát bárom sirban. 1849-ben július ötödikén 8000 kozák rohant ezen 400 honvédre. Ilyen aránytalan küzdelemben lelte ott sirját a hős 400 hazafi.

Ezek emlékére Sepsi-Szent-György piacán szándékoznak díszes szobrot állítani. Addig is azonban, míg az elkészülne, állítottak sarkövet ki a mezőre, a sírok fölé.

Ezen sarkó állítása alkalmából tartottak innepélyt június 4-ikén.

A tanácsháztól indulva d. e. 10 óra körül, fejébe öltözött szép hölgyek nyitották meg a menetet, koszorukat vivén az alvó bajnokok sirjára. Hölgyek után a város főbirája m. Daczó János és Tuzson honvédmegbírt ur vezették a pár ezer lélekre becsülhető résztvevőket. Ott volt az egész honvédtisztikar; azokkal együtt a S.-Sz.-Györgyön állomásozó közös katonasági tisztek. Sepsi-Szent-György testületei, magán polgárai teljes számban állottak ki. Voltak sokan Háromszékről és valami huszan Brassából.

Kiérve a sirhoz, a vetések közé, kardal után fölállt az ifju ev. ref. lelkész Göde Károly ur, és mindenkit mélyen megható, emelkedett szellemű, szónoki nyelvezetű beszédben emlékeztetett meg a nemzeti szabadságharcz

*) De csak a katolikus

Szerk.

nagy koráról, — annak hőseiről, áldozatairól és megilletődve az itt nyugvó 400 bajnokról.

Beszéde után a sirt ifju nők bori'ották el koszorúkkal, miközben a taraczkok folyvást dörögtek.

Következett a rom. kath. lelkész hazafias, ajtatos imával; azután a gör. kel. román imádkozott magyarul elébb, utóbb beszentelte a sirt egyháza román nyelvű szertartása szerint.

A lelkészek után a 48-iki hős őrnagy most Háromszék főjegyzője, Vida Dániel, festette a harcos napok képét, melyeknek zaja, küzdelme, trombitaszó, ágyudörgés, a győzelem s a veszteség mintha most is szemei előtt volna.

Ezzel vége volt az innepélynek s taraczkdörgés és karének közt vonult vissza a közönség Sepsi-Szt.-Györgyre.

Ebédelni legtöbben együvé gyűltek a város vendéglőjébe, ott a városi főbiró kezdeményezésére megindultak a felköszöntések és emelkedett hangulat közt egymást érték. —

A főbiró általában köszöntötte meg a brassai vendégeket; Császár Bálint képviselő azok közül Fehrentheil Vilmost, a brassai német comité elnökét. Fehrentheil felelt, kívánva Sepsi-Szent-Györgynek sok jót s mentől hamarabb vasutat. Majd Sepsi-Szent-Györgyért, Daczó főbiróért, Tuzson őrnagyért és Vida Dánielért, Császár Bálintért, Sepsi-Szent-György szépeirért, Háromszék hőseirért, a Nemereért, Donáth Józsefért, Göde Károly lelkészért sat. külön poharak üritettek.

Császár Bálint köszöntötte a jelenlevő Zaminer Edét, mint szabadelvű szász embert.

Zaminer választékos nyelvt német beszédben válaszolt, lelkesen éltetvén a „nagy magyar nemzetet,” mely ily lelkesen üli meg hősei innepét.

Azon alkalmából, hogy az innepélynél különböző lelkészek, azok közt a román is együtt szerepeltek, — Kenyeres Adolf felköszöntött a románokkal való egyetértésre és egészen a román nemzetre.

Hazafias és lelkes választ adott erre rögtön románul egy jelenlevő román uri ember, kifejezve, hogy a mi Brassóban történt, arra mindenütt vágyik a románság országszerte s hogy ők valóban egyek kívánnak lenni velünk a haza szeretetében.

Mondani sem kell, hogy ezen felköszöntés kifőrt lelkesedéssel fogadtatott.

Általában az egész innepély hazafias lelkesedéssel folyt le, méltán az elhullott derék hősök emlékéhez.

Az elhunytak emléke legyen áldott miközöttünk; és az élők legyenek méltó utódai a derék elhunytaknak!

Országgyűlési tudósítás.

Pest, június 6.

Elnök Somssich Pál; jegyzők: Széll, Bujanovics, Jámor.

A kormány részéről jelen vannak: gr. Andrássy, Kerpapoly, Tóth, miniszterek.

Huszár Imre az ülésszak közeledő berekesztése előtt kénytelen kérdést emelni a közmunka és közlekedésügyi miniszterhez, s ez a szerb összekötő vasut magyarországi részének kiépítése, mivel a „N. fr. Presse” című, kereskedelmi téren tekintélyes német lap szerint a mondott kinkinda-becskerek-pancsovai vasutrész concessionalását, noha az előmunkálatok is megtették már, előbbi ígéretei dacára a m. közl. miniszter kiadni nem hajlandó.

Gr. Andrássy Gyula úgy tudja, hogy a concessió mogtagadása eddig még csak szóba sem hozatott s így ő nem tudja, honnét kerülhetett a német lapokba azon hír, mintha a szerb — magyar vasutak összekötő magyar részének, mely a csatlakozási pont meghatározása hiányában helyesebben kinkinda-belgrádi vonalnak volna nevezhető, kiépítése ellen akadály gördítése céloztatnék a magyar kormány részéről.

Huszár Imre meg van nyugtatva a válasz által.

Gr. Andrássy felel még Dietrich Ignác egy curiai legfelsőbb kinevezés proponálásait illetőleg tett interpellatiojára. Előre bocsátva, hogy az interpellatio jogosultságát nem ismeri el e válasz adása által oly kinevezésekre, melyek hivatalosan köztudomásra nem hozattak, mert a kormány ily ténykedése parlamenti discussio tárgyát nem képezhetik, válaszló mégis, mert noha formahibát követve el, megnyugtatót ohajt adni. Volt egy kinevezési előterjesztés, melyre mint az interpellatióból kivehető, Dietrich képviselő célzott, mely szerint a legfelsőbb ítélőszékhez oly egyen proponáltatott birói tagul, ki sem ügyvédi diplomával nem bír, sem birói praxist nem mutathat fel. Ez előterjesztés megtétetett és a minisztertanács által helyben is hagyatott, (noha az illető saját kérelme szerint előbbi állomásán ohajt megmaradni,) de ez helytelenül nem történt, mert rosszul van informálva interpelláló ur, mintha az illető egyen birói qualificációval nem bírna, mintán okleveles ügyvéd és 10 évi birói praxist mutathat fel, e szeriut eljárása ez ügyben — nézete szerint — kifogás alá nem eshet.

Dietrich megjegyzései után a válasz tudomásul vétetik.

Ordódy Pál az állandó igazoló bizottság részéről tesz jelentést, mely szerint Kosztolányi képviselő 30 nap fentartása mellett igazoltatott.

Ürményi Miksa, mint a kérvényezési bizottság előadója, a 45-ik sorjegyzékben foglalt néhány kérvény elintézéséről tesz jelentést, mit a ház elfogad.

Napirendre térvén a ház, tárgyalásra kerül a főrendiháznak az urbéri rendezésről és az írtványokról szóló törvényjavaslatok tárgyában átküldött üzenete.

Ghyezy Kálmán ez egyszerű üzenetnél nem látván szükségét általános tárgyalásnak, határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint a főrendek által nem érintett módosítás az urbéri törv. jav. 14. §-ára nézve fentartassék.

Deák Ferencz olyanoknak tartja a főrendiház módosításait, melyek közül némelyeket elfogadni lehetne, de ha a képviselőház azokat gyorsan letárgyalná is, nem remélhető, hogy a szünet előtt a javaslat törvénynyé váljék, miután a főrendiház a mai ülést kivéve, aligha lesz máhataározatképes, indítványozza, hogy ez üzenetben foglalt módosítások bővebb combináció végett az osztályokhoz utasítsassanak.

Ez indítvány Csanády Sándor ellenvetése daczára elfogadtatván, az ülés, Széll Kálmánnak a pénzügyi bizottság részéről hajózási váltások ügyében tett jelentése után (főrendiházi nunitium bevéraása czéljából) fél 1 óráig felfüggesztetett. Ekkor megérkezvén az üzenet — a törvényjavaslatok elfogadására nézve — az ülés csakhamar véget ért.

A főrendiház jun. 7-diki ülése Majláth György elnöklete alatt 18 tag jelenlétében megnyitvatván, Széll Kálmán képviselőházi jegyző átnyújtja a képviselőház üzenetét a tegnap letárgyalt (adó- és illetékmentességi) törvényjavaslatok elfogadását illetőleg. Tudomásul vétetvén a pénzügyi bizottsághoz utasítatnak.

Gr. Cziráky János értesítése szerint a tárgyakat a pénzügyi bizottság már fel nem veheti, mert csak egy tagja van jelen.

Erre tárgyalás alá jutván elfogadtatnak a Chile, Peru, Argentina és Uruguay köztársaságokkal kötött kereskedelmi és hajózási szerződések becikkelyezése iránti törvényjavaslatok.

Erre a Pestváros kölcsönének illeték- és körüti építkezések adómentességéről szóló javaslatok az egyesült hármass bizottságnak adatván ki, az ülés felfüggesztetett, — szünet után e két törvényjavaslat vita nélkül elfogadtatott.

A telepítvényesekről szóló ideigl. javaslatot illető képv. házi üzenetre nézve gr. Apponyi György a főrendiház módosításainak elvettetését érvekkel támogatva nem látván a képv. házi üzenetben, egy indítványt tesz azok fentartása iránt, melynek indokolásában felhozatik, miszerint elvben hozzájárultak a javaslathoz, a kategorizálás pedig csak a főrendek uggályainak elosztatását czélozza.

Péntekre napirendre tűzetik.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, június 10.

A versaillesi kormány terrorizmusának már mutatkoznak lassanként következményei. A párisi lakosság mindinkább visszaborzad a katonaság által elkövetett vérfürdőtől és joggal tart a monarchia visszaállításától. A munkáslakosság a végletekig el van keseredve. Egy belga lapnak azt írják, hogy Páris kimerültsége jelenleg sokkal nagyobb, semhogy a szenvedélyek újra kitörhetnének, ámde főnáll az előérzet, hogy előbb-utóbb újra polgárháborúra fog kerülni a dolog. Párisnak több forradalma volt már, azonban egyik sem hagyott maga után oly mély düht és

elkeseredést, mint a jelenlegi. A munkásosztály által lakott városrészekben egyes katonák nem mernek mutatkozni. A nép dühe még mindig kész a boszuállásra, daczára a haditörvényszékek kegyetlen ítéleteinek.

Növeli ez elkeseredést, a nyomor nagysága. Számtalan munkáscsalád elvesztette fontartóját és százakra megy azon gyermekek száma, kik elvesztették atyjukat és anyjukat az utóbbi napok alatt. Páris kapui esti kilenczkor bezáratnak s az utcákon éjjelenként erős lovas-őrjáratok czirkálnak végig. Az utóbbi napok alatt egyébiránt mintegy 400,000 ember tért vissza Párisba, kik márczius 18-dika után menekültek. Jó jelnek tekinthetjük, hogy több oldalról érkező hírek szerint a párisi polgárság korán sincs kedvezőn hangolva a nemzetgyűlés iránt.

A Párisban parancsnokoló tábornokok rendeletei gyakran ellenmondásban állnak egymással. Ladmirault tábornok, ki Páris északnyugoti része fölött parancsnokol, legutóbb következő rendeletet adott ki: A házak belsejében nem szabad meggyújtani addig a gázlámpákat, míg a gázvezeték nincs mindenütt kellőleg megvizsgálva és szükség esetén kijavítva. Gyűlékony folyadékok, főleg pedig a petroleum árulása szigorúan tiltatik. A katonai felszereléshez tartozó tárgyak 48 óra alatt kiszolgáltatandók az államnak. A háztulajdonosok azonnal kötelesek házuk előtt simítani és tisztán tartani az utcát. A még főnálló torlaszok rögtön szétrombolandók. Valamennyi ház, melynek ablakából lőttek a katonaságra, szigorúan megvizsgáltatik s a vétkesek azonnal főbelövetnek. — E rendelettel ellenkezőleg azt olvassuk, hogy Mac-Mahon tábornagy megszüntette a rögtöni kivégeztetéseket.

A commune tagjainak sorsáról többször szóltunk már e helyen. Ujabb adatok után következőket írhatjuk meg: Vermorel, a „Siécle“ állítása szerint Delescluze mellett esett el egy torlaszon. Vermorel kék zubbonyt viselt. Egy golyó szétzúzta fejét. Midőn meglettek hulláját, teljesen ismeretlen volt. Nála talált iratok azonban igazolják kilitét. Jaclard felkelő-ezredes, ki a berni socialista congressus szónoka volt, hasonlólag torlaszon esett el.

Osszyn, a commune belga származású tagja a poroszokhoz menekült, de általuk kiszolgáltatván, főbelöveték. Cluseret tábornok hadsegédjét, Beaufort grófot a felkelők lötték agyon, miután bebizonyult, hogy Beaufort titkos összeköttetést folytatott Versaillesel. Az elfogott felkelők számát 10,000-re, az agyonlőtt foglyok számát 15,000-re teszik. A hadsereg vesztesége aránytalanul csekélyebb. Az 1848-ki júliusi felkelők elkeseredettebben harcoltak a mostaniaknál. Akkor a három napi torlaszharcban rendkívüli veszteségeket szenvedett a hadsereg, és csak a tábornokok közül 14 lett harcsképtelenné.

A monarchicus pártok minden áron restaurátókatarnak Franciaországban, és terveiket nem tartják továbbá szükségesnek leplezni. A Bourbon-pénz ép ugy szerepel most Franciaországban, mint a bukott császárság aranya. Párisban, mint egyik táviratunk jelenté, egy csapat sorkatona f. hó 5-kén éjjel tüntetést rendezett Chambord gróf érdekében. A 180 emberből álló tömeg a ledöntött Vendome oszlop talpazata köré állt és V. Henriket életét, mint Franciaország leendő királyát. Ez az V. Henrik voltaképen Chambord gróf. A tüntetésnek véres összeütközés volt az eredménye, miután az őrjáratok rálöttek a macskakodó sorkatonákra. Az őrmesternél azonban aranyban és papírpénzben tíz ezer és néhány száz frank találtatott. Élénk bizonyítéka a vesztegetésnek.

A republicanus baloldal, belátva a fenyegető veszélyt, mely a monarchista többség törekvéseiben rejlik, egy f. hó 5-kén tartott pártértekezleten elhatározta, hogy teljes erővel fogja támogatni a kormányt mindazon törekvések ellen, melyek a köztársaság megbuktatására vannak irányozva.

voltak szabadon bocsátani, miután épen semmi terhelő körülményt sem voltak képesek rástúni; de neve, azóta, ott állt a párisi rendőrség főkönyvében, a politikai rubrikában, azon férfiak nevei mellett, kiket a legelső alkalommal, a legkisebb tüntetés esetén zár alá szoktak vetni. Csakugyan, már a következő évben szimatoltak utána, Fieschi merénylete után, de korai menekvése megszabadította őt poroszloí körmei elől.

Huszonöt éves fiatal ember korában kezdte meg Delescluze első száműzetését. Belgiumba, Charleroiiban találjuk akkor, mint egy kis politikai lap főszerkesztőjét. A belga ipar munkásoktól nyüzsgő központjaiban azidőtt hatalmas viszhangra lettek a socialismus francia tanai; ugyan kevésbbé rajongtak ott St.-Simon physiko-politikai tudományáért, kevésbbé Charles Fourier phalanstereirért, unarchaiért, omniarchaiért, mint a Babouvisták kézzelfogható materialis communismusáért, a hogy azt akkor a Blanqui, Barbés és Martin Bernard triumviratus predikálta. Közepette a belga proletariatusnak, melynek kinjait, vágyait szintugy tapogathatta, Delescluze is a socialismus kérdéseinek tanulmányozására indítottatott. Ő, ki ez ideig meglehetősen idegen maradt a köztársasági kathekismus e fejezete irányában, ekkor social-demokratának nevezte magát, — de én kétkedem — s mindabból, a mit irt vagy mondott, ki nem vehető, ha csatlakozott-e valaha a socialismus valamelyik coriphäusának zászlaja alá? Ugy látszik, neki elégnek tetszett ama homályos érzet, hogy a minden politikai jogokat nélkülöző proletariatusért valamit tenni kell, s valamint gyalázta a Hebertistákat, kik „azon ürügy alatt, hogy a babonát akarják kiirtani, magából az atheismusból is a vallás bizonyos formáját alkották“, ép ugy szórta villámain az ex professo socialisták ellen, kik akkor, midőn minden templomnak le kellene omlani, új templomot akartak alapítani. Proudhont és el-

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, június 10. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett: június 10. 10 ó. 25 p. d. e.

A hivatalos „Budapesti Közlöny“ közli Horváth Boldizsár lemondásának elfogadását s helyébe Bittó igazságügyministerré kineveztetését.

A franciaia pénzügyminister 2500 milliónyi kölcsönről szóló törvényjavaslatát indokolja; a két milliárd hadisarcz lefizetése a porosz occupatio megszüntetése végett szükséges; bizik az idegen nemzetek támogatásában, kiváltképen pedig a fanczia tőkepénzeseikében.

Berlinből figyelmeztették az olasz kormányt, hogy vigyázzon Franciaországra.

NAPI HIREK.

— Nyilvános köszönet. A helybelyi iparos ifjuság nemes gondolkodásának meglepően szép bizonyosságát adta, midőn a f. hó 4-ikén rendezett vigalma tisztá jövedelmének fele részét — 91 frt 10 kr. — minden előleges fölkerés nélkül, a közjóért buzgó szívnek önkénytes sugallatát követve, a muzeumutczai óvoda s gyermekkert javára felajánlotta, s tegnap a rendező bizottság elnöksége útján kezemhez is szolgáltatva. Az ily nemés gondolkodásmód s tett önmagát dicséri; legyen elég azért részünkről, a kisdedek nevében, a nemes ifjuságnak, a rendező bizottmány-nak, a jelen volt egész közönségnek a közbuzgalom filléreiből létesült s ezután is csupán ez úton fentartható eme közhasznu intézetünk iránt tettelegesen tanusított jóakaratu támogatásáért legmelegebb s legőszintébb köszönetemet s egyszersmind azon ígéretemet kifejezmem, hogy ez összegnek, valamint a farsang folytán e czélra rendezett vigalom alkalmával beölt jövedelemnek s azután is egysektől nyert adakozásoknak miként történt felhasználásáról legközelebből nyilvános számadást is fogok közzétenni, hadd győződjék meg mindenki, hogy a szép eredmény a közbuzgalmat s áldozatkészséget gazdagon kárpótolja. A nemes ifjuságra Isten legjobb áldását kéri s köszönetét megújítja Kolozsvártn, 1871. jun. 10-én, Szász Domokos, az óvoda s gyermekkert felügyelője.

— A Boulevard-kérdéshez. Tegnap említettük volt, hogy a közép-utca nagyon könnyen volna boulevarddá átalakítható, ha a fali gázlámpák helyett candelaberek alkalmaztatnának; most azonban arról értesülünk, hogy az utcákon csakugyan candelabereket állítnak, tehát a boulevardnak mi sem áll útjában, mert a sétatér-egylet ugyis szerződésileg arra van kötelezve, hogy ott, a hol a város kívánja, fákat ültessen; tehát: éljen a boulevard!

— Országgyűlési képviselőink már tömegesen térnek vissza Pestről a valóban megérdemelt nyári szünetekre, melyek egész őszig fognak tartani.

— B. Orbán Balázs, az erdélyi részek Hornja, tegnap indult Vásárhelyre, hogy az ottani választók személyesen is meggyőződhesse nek: mily élethíven van az előre küldött képen a nemes báró eltalálva. Előbb a vásárhelyiek viselték b. Orbán képét, most pedig b. Orbán akarja a vásárhelyiekét viselni. De megviselni csak nem fogja egyik a másikat.

— Hajmeresztő jelenetnek volt a pesti közönség tanuja. Geretti a hires kötéljáró, egy 60—70 lábnyi magasságban kifeszített sodronykötelen velocipeden nyargal végig másodmagával. E napokban Pesten akarta a közönséget ily mutatványokkal mulattatni. Először Geretti sebesen futott végig a sodronyon szintugy visszafelé; de midőn harmadszor akart a sodronyon végig futni, a velociped ingani kezdett s egyszere az egész közönség borzadalmára alá is fordult. Szerencsére azonban, a velociped ugy van

vét, hogy „a társadalmi forradalom fölötté áll a politikainak“, határozottan gyűlölte s száz meg száz cikkében igyekezett kimutatni, hogy mindenekelőtt a köztársaságot mint államformát kell megalapítani szilárdan és változhatlanul, a többi aztán magától következik. La République au-dessus du suffrage universel! Ez volt kedvencz tárgya, melybe egész élte folytán bizalomittason belebeszélte és irta magát. Tulfelől pedig Ledru-Rollin valódi követőjéül mutatá magát, mint heves védője a Suffrage universel quand même-nek; „ha tévedne“, szokta mondani, „föllebezünk az általános szavazástól az általános szavazáshoz“, sőt még a császári plebiscitum üzemének sem sikerült, a mint látszik, hogy helyesebb logikát állapítson államkormányzati fogalmai között meg.

Néhány évi tartózkodás után visszatérhetett Delescluze Belgiumból hazájába. Eleinte a belga határ szomszédságában, Valenciennesben telepedett meg, hol több éven át szerkeszté az „Impartial du Nord“-ot. Ott kezdte meg valamennyi franciaia democrata régi, de mindig új életfolyamat is: lakása folyton a szerkesztőségi iroda és a börtön között váltakozott s minden jövedelme, mit a lap után látott, a büntetődíjakban olvadt föl. A hirlapírói működésben különben Delescluze mértékfölötti készséget fejtett ki; nem telt el nap, hogy egy vagy több cikket ne irt volna s a legutóbbi időkhig ő volt az az ember Franciaországban, a ki alig néhány versenytársával képes vala a nap bármely órájában, minden helyzetben és hangulatban, egészséges vagy beteg korában, a tanuló szobában vagy a börtönben használható, idomzatos vezérczikket írni. Nem sok eredetiséggel, de szabatos iránylyal, sem jó, sem rossz, hanem egyenletes középserűséggel mindenütt a hangzatos, a végetlenségbe terjeszkedő jacobinicus frazis. A mit Barante Robespiererről mondott, teljesen illik Delescluzere: Il avait la verve des lieux communs.

A reform-bankettek ideje Lillebe szólitja a fíradhat-

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Delescluze.

(A N. F. P. után.)

(Folytatás.)

Egy ügyész irodájába dugta hát, hogy a válópörök és adóssági keresetek poros iratai között feledje el az emberi jogokat. Ez ügyész maig is él még, hajlott korban, Párisban; előszeretettel beszél hevesvérű irnokáról, ki annyi pörét rontotta el s egyszer nyílt ülésben fölpofozta az ellenfél ügyvédjét. Felesége is, egy öreg matrona, ki nek arca ma is az egykori szépség jeleit hordja magán, neki melegszik, ha a Delescluze nevét említik. Ifjonti hévvel rajzolja a szikár, vöröshaju fiatal embert, hatalmas orrával, dicséri szónoklatait, hazafias költeményeit, melyek mindenkire hatottak s pirulva idézi lantos költészetének terményeit, melyek kizárólag neki voltak szentelve. De a végzetes pofleves forduló pontot jelzett a fiatal forradalmár életében. Irnoki állomásába került az ügyésznél s kiülődző a kicsiny, szellemét korlátozó városkából, Párisba vissza.

Ott akkor forrt és főtt a nép s nagy események készültek, melyeknek tettvágó lélekkel nézett elébe. A júliusi forradalom előestéjén megjelent pártfogó barátjánál, Aragónnál, kinek vaudeville-színházi igazgatói szobájában messzire ágazó tanuló-összeesküvés szálai egyesültek, tévékeny részt vón ama napok döntő küzdelmeiben s Barbés, Blanqui, Martin Bernard és mások társaságában a legszorgosabb agitator szerepét vitte a számos titkos társulat egybefűzésére, melyek a polgár-királyság első napjaiban ugy bujtak elő a föld alól, mint a gomba. 1834 aprilisi napjaiban elfogták, de csak hamar kénytelenek

szerkesztve, hogy esés alkalmával néhány kiugró rud a sodronyba fogódzik s nem engedi leesni; mindennek dacára Geretti életveszélyben volt, mert lábai a kerék küllőibe bonyolódtak s csak nagy nehezen volt képes kibontakozni azokból. Mintegy nyolcz percig kellett a közönségnek e hajmeresztő jelenetet szemlélni, míg végre Geretti és társa nagy nehezen megszabadult a velocipedtől s a sodronyon a közelebbi rudig kapaszkodott, a hol az egész közönség ujjongásai között lecsuszott.

— **Protestans mozgalmak Németországban.** Wiesbadenben május végén Bluntschli elnöke alatt gyűlést tartott a protestans egyet, melyben elhatározottak, hogy a prot. tanszabadságot védeni kell és igyekezni a presbyterialis rendszert a hierarchikus ellenében érvényre juttatni.

— **Az unitáriusok kolozsvári főtanodájában** az 1870/71. ik iskolai év második felében tartandó közvizsgálat rendje. Junius 16-án d. e. VI. VII. gymn. oszt. hittanból I. II. III. éves theol. hit- és erkölcstanból. d. u. 1. 2. 3. elemi oszt. minden tantárgyból. 17-én d. e. VI. VII. gymn. oszt. történelemből III. éves theol. symbolikából és unitár. vallás történetből. d. u. harmóniából, orgonálásból és vallásos ének. 19-én d. e. VI. VII. gymn. oszt. természettaniakból. I. II. éves theol. exegesisből. d. u. 4-ik elemi oszt. minden tantárgyból. 20-án d. e. VI. VII. gymn. oszt. görög nyelvből. I. éves theol. egyházi történelemből. d. u. I. gymn. oszt. minden tantárgyból. 21-én d. e. VI. VII. gymn. oszt. Latinnyelvből. I. II. éves theol. zsidónyelvből. d. u. II. gymn. oszt. minden tantárgyból. 22-én d. e. VI. VII. gymn. oszt. mennyiségtanból. d. u. III. gymn. oszt. minden tantárgyból. 23-án d. e. VII. VIII. gymn. oszt. bölcslelemből angol nyelvből. d. u. IV. gymn. oszt. minden tantárgyból. 24-én d. e. VI. VII. gymn. oszt. németnyelvből. II. III. éves theol. egyház jogból. d. u. V. gymn. oszt. minden tantárgyból. 26-án d. e. VI. VII. gymn. osztály magyar irod. történetből. VIII. gymn. oszt. szépzestből. d. u. magán tanuló vizsgája s az érdemsorozat elkészítése. 27-én d. e. 10 órákor az érdemsorozat felolvasása. 28- és 29-én szóbeli érettségi vizsga. 30-án papi szigorlat.

— **A szentlászlói égettek számára** Szász Gyula ur 2 frtot tett le szerkesztőségünkél. Az eddigi adományok összege 316 frt. Egyszersmind arra is figyelmeztetjük a könyöröltes szívűeket, hogy a szerencsétlenek közt sokan vannak olyanok is, kik a legkerülhetlenebb ruháktól is megfosztattak, valamint olyanok, kik a befaló kenyeret is nélkülözik. A természetiekben való adományok tehát legalább is annyi segítyt nyújtanak mint a pénzbeliek. Halottunk is már egy derék polgártársunkról, ki egy egész szállítmány konyeret küld a szűkölködőknek. Követésre méltó példa.

— **Előfizetési felhívás, a kolozsvári róm. kath. főgymn. önképzőköré által kiadandó „Hajnal” című szépirodalmi munkára.** Önképzőkörünk, ama magasztos cél által vezéreltetve s lelkesítve, mely az édes anyai nyelv művelését, az ifjúság zsenge költői s szépirodalmi tehetségei kifejtését s tovább fejlesztését tűzte ki feladatául, jó s balszerencsében egyaránt, ernyedetlen szorgalommal működött nyolc év lefolyása alatt s működik jelenleg is. Többször tettünk ezen idő lefolyta alatt kísérletet, hogy összegyűjtve önképzőkörünk zsenge termékeit s egy kiadott évkönyvben nyilvánosságra bocsátván, létezésünk s működésünk feltűnő jelét adhassuk. Reményünk azonban mindannyiszor meghiúsult. Rengő hajónk, mely minden iskolai év kezdetével a siker kedvező szele által hajtva, duzzadt vitorlával haladt a biztató remény hullámozó tengerén, mielőtt révpartot érhetne, hajótörést szenvedett. Végre valahára felderült folyó évből önképzőkörünk régen dhajta várt szerencsehajnala; a sokáig biztató remény teljesedett, úgy hogy most önképzőkörünk zsenge termékeit minden fenakadás nélkül közre bocsáthatjuk, bemutatván a n. é. közönségnek, kiadandó munkánkban nyolc évi működésünk szemelvényeit. A 13 nyomott ivre terjedendő mű Sz.-Ja-

lan agitator, hol nemsokára a februari forradalom befektette után, mint az ideiglenes kormány biztosa, új hatás-kört nyert. Büszkébb volt, hogysem a praefectus díszépületébe költözött volna, melyből az expraefect Masson, Thiers meghitt barátja, kivonult, hanem a szemben fekvő hotelben egy szerény szobát bérelt ki magának s ebből kísérle meg a reabizott éjszakai departementok kormányzását. Azt mondják: uralma nem a legszelidebb vala. Azt is szemére vették, hogy Spilthornnal, a hírhedt belga forradalmárral, egy követ fűjt. Ez ugyanis a „Risquons tout” társulat élén állt, melynek kormányzálai Párisból és Lilleből indultak ki, arra a célra, hogy Belgiumot meglepjék s a köztársaságot kikiáltás ott. Annyi bizonyos, hogy Delescluze kötelességének tartá pártját fogni az akkori munkásmozgalomnak, mert az 1848. máj. 15-ki meghiúsult nyilatkozat után lemondott s Valenciennébe visszatért az Impartial szerkesztéséhez; azt is azonban nemsokára odahagyá, hogy Párisban „La Révolution”-t alapítsa. Emez azonban alig egy évig birt megélni.

Két cikke a juliusi napok jelleméről és következményeiről, melyben némelyek Bréa tábornok gyilkosainak apologiáját akarák látni, tizenhárom havi börtönt és 20 ezer frank bírságot szerzett a főszerkesztőnek; később pedig be is tiltották a lapot s Delescluzet deportációra ítélték, in contumaciam, de ő Angliába menekült, miután hónapokon át bujkált előbb hazájában. Angliában ismét találkozott régi barátjával, Ledru Rollinnal, ki már előtte kezdte a száműzött kenyerét enni. Kossuth, Mazzini, Arnold Ruge, valamennyi ország száműzöttje aztán védelmet nyerve a vendégzerető szigeten: szoros barátságot kötöttek, egész társulatot alkottak s nem soká reá Delescluze is tagja lón ennek s munkatársa a közös lapnak: „La Voix de Proscrit.” (Vége köv.)

kab-havában látand napvilágot csinos betűkkel, finom fehér papírra nyomva, egyszerű, de vonzó kiállítás-al. Előfizetési ára egy példánynak 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénz beküldésének határideje Sz.-Iván hó 30-ik napja. 8 egyszere beküldött előfizetőre egy tiszteletpéldánnyal kedveskedünk. Az előfizetési pénzek nt. védnökünk, Ulár Pál kegyesrendi tanár urnak küldendők (lakása a lyceumi épületben.) Tisztelettel fölkerjük az ifjúság lelkes barátait s önképzőkörünk ügye által érdeklődő n. é. közönséget, hogy „Hajnal”-unkat szíves pártfogásukban részesíteni kegyeskedjenek. Szükségesnek tartjuk tudomásra hozni, hogy a tiszta jövedelmet az önképzőkör pénzalapja megvetésére fordítandjuk. Az önképzőkör.

— **Tavaszi táncmulatságok.** Junius második felében több tavaszi táncmulatság vulgo majális készül. Korábban említettük volt, hogy a jogakademia ifjúsága akar ily táncmulatságot rendezni, most már csakugyan komolyan készül, mert a táncmulatságot rendező bizottság már megválasztott. — Továbbá zártkörű táncmulatságot rendez ugyancsak junius második felében (jun. 25-kén) a helybeli nyomdász ifjúság a Raffay-kertben, de ugyanott egy másik zártkörű társaság (mint halljuk az „Urfiak-é”) szintén szándékozik táncmulatságot adni. — Végre a sétatér szépitése céljából a sétatéri nyári szinkör helyiségében is készül egy tavaszi táncmulatság. Tegnap tartott a végből az első bizottmányi gyűlés, melyen egyebek közt már a napra nézve is hozatott határozat; e szerint a táncmulatság junius 18-án lesz.

— **Jégkronika.** Az ország minden vidékéről jégverésekről tudósítanak. Keresztur, Deés, Szötelke, Kecskeháza, Csóka, Sz.-Mihálytelke, Jegenye, Gyéres, Sz.-László, Egeres, Noszoly, Cs.-Keresztur, Háporton, Németi, Szamos-Ujvár, Szilágyság stb. vidékei, néhol tojásnagyságu jegek voltak. A M.-Szakáli határt hallomás szerint egész kiterjedésében és tökéletesen tönkre verte volna. Szomorú kilátások, annyival szomorubb, mert az őszi vetések mindenütt igen dusak voltak. A nagyobb rész egyébaránt biztosítva volt.

— **Egy tókeszerzés s biztosítási népbank állítása** felett folyt városunkban az értekezés, mely nép-életbiztosító és takarékpénztár lenne egyszersmind, leghumanisticusabb alapon, legnagyobb nyilvánossággal és önkormányzattal. E végre a legelső kezelő személyzetet kiül más fizetést nem huzna, — hogy a népet megnyerje, nem ügy-nökök, hanem vándor-irodákhoz dolgozna, kik a környéken a pénztár-könyveket egy is azonnal kiállítják, maga az intézet pénzeket nem kezelne, hanem a haza pénztázeiteivel kezeltetné.

— **A légszuszvilágítási munkálatok** zajtalanul, de elég gyorsan folynak. Mint halljuk, ugyan városi költség-csok is 347 lángra van kilátásunk, a mi ekkora városnál elég kevés, úgy hogy még a szorosan vett belvárosnak sem jut minden utcájába gázfény, de legalább a kezdethez nemsokára eljutunk. Igaz ugyan, hogy most az úgy is folyó általános munkálatokkal egyidejűleg sokkal kevesebb költségbe kerülne a kielégítő terület csövekkel való behálózása, de a mint látszik, a valódi szükségét akkor fogják belátni, midőn fedezése kettős költségbe fog kerülni. A torda-utczáról, a szén-utczáról példál semmi szó, valamint az óvár komor utczái, melyekben a télen is fordultak elő rablási kísérletek, szintén a feledség homályába vannak merítve. A sétatér gázzal való világítását már nem tartjuk, egyik lapársunkkal, elkerülhetlennék.

— **A Szászsebes vidékiek.** mint a szebeni újság táviratából látjuk, két küldött által fogják magukat képviseltetni a berlini diadalmeneten. Ez hát az a 800 magyar, kik disz-ruhában emelik Magyarországról a német győzelmi ünnep fényét. S a lapok mégis kétségbeviták ama hír valódiságát.

— **Gyászhir.** Drágos Lázár s neje született Boda Anna a saját s gyermekeik: Róza, Józefa, Elek, Anna és Ilona, valamint többi rokonaik nevében fájdalmas szívvel jelentik, hogy fiok Drágos Gyula a római cath. lyceumban VI-dik osztályos tanuló, folyó. 1871 év junius hó 9-én reggeli 7 órákor, hosszan tartó szenvedés után, élete 20-ik évében tüdővészben elhalt. Hült tetemei rövid könyörgés után, folyó év és hó 10-én d. u. 5 órákor fog-nak külső tordautczai lakásáról a városi köztemetőbe elhelyeztetni. Béke poraira!

— **A honvédelmi miniszterium** komoly kötelességévé tette a honvéd-esapatparancsnokságoknak, hogy azon esetben, ha munkaképtelen szülőknek több gyermeke szolgál a honvédségben, ezen fiok soha egy időben be ne hivassanak a gyakorlatokra, nehogy a szülők minden támasz nélkül maradjanak.

— **Kletzer Feri,** gordonkaművész hazánkfia, ki a mult évben nálunk is adott pár hangversenyt, nemrég Konstantinápolyban a szultán előtt, kitől elismerésül a Medzsíd-rendet és jelentékeny jutalmat nyert, újabban pedig Athenben a görög királyi udvarban a király és egy szűkebb előkelő kör előtt mutatta be művészetét, melylyel rendkívüli tetszést aratott. Athenben megjelenő „La Grèce” egészen elhalmozza dicsérteivel a művészt és közli egyszersmind egyik görög költő, Vlachos hozzá intézett egész az imádásig rajongó költeményét is.

— **Jótekonyság.** Egy köztisztelőben álló vagyonos polgár halt meg Szegeden, ki eredetileg Bajorországból származott hazánkba, hol nevét „Faust” „Ökölré” változtatta. Szeged egyik legjobb híru téglagyára óvé volt, s bár szorgalommal nagy vagyonra tett szert, de mint a „Szegedi Hiradó” írja, tisztább uton szerzett vagyonnem lehet az óvé. Szeged városában jótekonny helyi célokra 10000 frtot hagyományozott és pedig a Szeged városi szegényeknek 4000 frtot; a koldulás megszüntetésére alapul 4000 frtot; a helyb. szegényápolásra 600 frtot; a helyb. kórháznak 600 frtot; a helyb. nyolcz különféle hitfelekezetű egyházaknak egyenként 200, összesen 1600 frtot. — E megemlékezés szépen jellemzi a boldogultat, ki életében nem feledkezett meg azon városról, melyben életének nagyobb felét s a legjobb napjait tölté, s a melyben szép vagyonát szerzé.

— **Magyar írók szerb nyelven.** A testvér nemzeti-

segek közül talán a szerb testvérek azok, kik irodalmunk és nyelvünk iránt, egyáltalán az egész Magyarország iránt eddig a legkisebb érdeket mutatták. Annál kellemesebb, hogy legújabbán a közöny némileg oszlani kezd, legalább annak vehető, hogy az Ujvidéki megjelenő „Narod” című szerb napilap b. Jósika Miklós „Abaffy” regényének sikerült fordítását közli tárczájában oly kommentár kíséretében, mely irodalmunkra elég hizelgő. Nevezett lap igéri, hogy a bemutatott szép regény után Jókaitól, Keménytől, Eötvöstől és Gyulaitól fog egyes műveket közölni.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatása Deési kisegítő-pénztáregylet 1871 május havi forgalmáról. Bevételek: Pénztári maradék áprilistól 2,390 frt 75 kr. Könyvdij 20 új tagtól 25 frt. Havi betétel 17,002 frt 10 kr. Visszafizetett kölcsön 48,760 frt. Bélyegre 55 frt 85 kr. Kezelési bevétel 1,134 frt 35 kr. Összes bevétel 69,368 frt 5 kr. Kiadások: Az egylet pénztárából kivett összeg 6,550 frt 55 kr. Váltóra kölcsön adatott 56,195 frt. Bélyegre 55 frt 85 kr. Kezelési költségre 20 frt. Kiállott tagok kamatjába 16 frt 70 kr. Pénztári maradék juniusra 6,529 frt 95 kr. Összes kiadás 69,368 frt 5 kr. Dr. Szöcs Samuel Igazgató. Tatrasi Ferencz aligazgató. Govrik Ferencz pénztárnok. Turbucz Ferencz könyvvivő.

— **A szerbiai vasutak kérdése,** mely nagyfontosságu a magyar kereskedelemre nézve, végre közeledik megoldásához. A török kormány, hir szerint, végre engedett s helybenhagyta, hogy a török vasutvonal Nisch felé vezettessék s így a szerb kormány által kívánt ponton csatlakozzék a szerb vasutakhoz. — Hirsch báró, a szerb vasutak építője, e napokban Belgrádban járt s állítólag kötelezte magát, hogy a konstancinápoly-saloniki vonalt két év alatt kiépíti Nischig s így a szerb kormánynak nincs többé oka saját vonalai építésére, mert ha az összeköttetés egyrészt Pesttel, másrészt a tengerrel Salonikinál meglesz, a szerbiai vonalrész viláfgazdalmi jelentőséggel fog birni és Szerbiának nem kell félni attól, hogy a befektetési tőke 6% kamatait, mintegy 6 millió frankot, sokáig viselnie kellene. E részben tehát, meglehet, tisztában van a dolog, a baj csak az, hogy a szerb kormány még mindig nem tudja elhatározni magát, maga kezelje vagy vállalkozókra bizza-e vasutai építését.

— **Üzlet.** A deési piac árai junius 6. 1 mérő tisztabúza, legjobb, 6 ft 40 kr., rozs 4 ft 50 kr., elegybúza 5 ft 60 kr., zab 2 ft — kr. Széna mázsája 3 ft 50 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 10 ft. — k. Fagygyugyertya fontja 40 kr. Marhahús 18 kr. Konyhaliszt 8 ft 40 kr. Borsó 4 ft — kr. lencse — ft, — kr. paszuly 5 ft 20 kr., Burgonya — fr — kr.

A n.-enyedi piac árai junius 8-án. 1 mérő tiszta búza, auszt. mérője, 5 ft 30 kr., elegybúza 4 ft 20 kr., rozs 3 ft 60 kr., törökbuza — ft — kr., zab 2 ft 50 kr., széna mázsája 3 ft 10 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 12 ft. 50 kr. marhahús fontja 20 kr., konyhaliszt 12 frt 70 kr. borsó 16 kr., lencse 20 kr., paszuly 10 kr.

A szász-régényi piac árai junius 8. 1 auszt. mérő tisztabúza 5 ft 80 kr., rozs 4 ft 40 k. elegybúza 4 ft 90 k. zab 2 ft 20 kr. Széna 2 ft. — k. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 11 ft — k. Marhahús fontja 22 kr. Konyhaliszt 8 ft 50 kr. Borsó kupája — ft — kr., lencse — ft — kr., paszuly 3 ft 20 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jun. 9-én 5%. Metalliques 100 frt 59.—. Kamat —. —. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 69.—. 1860. Kölcsön 100 20. Bankrészevény 784. Hitelintézeti részvény 200. frt. 789.50. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/4. kr. 223.60. Ezüst 121.50. Cs. kir. arany 5.87. Napoleonor 9.83. Urbéri kötvények: Magyarországi 80.30. Temesi 77.75 Erdélyi 76.50. Horváthországi 85.—.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

A közönség köréből. *)

T. szerkesztő ur!

Nemes Torda városában így folynak a közügyek. Istálót akarván építeni házaz telkemen, a t. tanács, kérelmem folytán, elrendelte, hogy a határvonal kijelölése által érdekelt szomszódók egy bizottság előtt a helyszínen jelenjenek meg. A bizottság elnökéül A. J. tanácsos ur nevezetett ki, hogy két esküdt polgárral végrehajtja a helyiség felyülvizsgálását. A rendelet ki is adatott A. J. tanácsos urnak, de ő a helyett, hogy írásban tudósította volna az esküdt polgár urakat: maga jár állítólag személyesen utánok, kik azonban gazdaságot folytatván, ke-rek egy hete hiában várakozom a bizottságra. Végre személyesen megkerestem A. J. tanácsos urat az ügy sürgetésére s ő másnap reggelre ígérte is a bizottság kiszállását, mit én kora reggeltől fogva vártam is, azonban a bizottság kiszállása helyett, sürgető küldöttem által, két írást vettem, egyik saját kérelmem, másik a t. tanács rendelete A. J. tanácsos urhoz, ki azt izente, hogy elment Felvinczre, vásárra.

És most így állunk: építeni felyülvizgálat nélkül nem szabad, én pedig maig is várom a bizottságot, megfogadott, fizetett kömüveseim, napszámomaim pedig, saját zsebemre, pipáznak, mig a felvinczi vásárról visszaérkezik A. J. tanácsos ur, ki még rá esküt is tön, annak idején arra, hogy hivatalos teendőit érti és pontosan teljesíti.

Fogadja t. szerk. ur sat. Torda, 1871. jun. 8.

F. L.

*) A közérdekű fölshóalásoknak szánt e rovat közleményeiert csupán a sajtóhatóság iránt vállal felelősséget a szerk.

